

teriale til Anlæg og Vedligeholdelse af de under Sognekommunernes Bestyrelse hørende Biveje. Dette Forslag blev efter 1ste Behandling i Folketinget (Rigsdagstidenden 1897—98, Sp. 3541—3561) henvist til et Udvalg, som i en under 11te Marts d. A. afgiven Betænkning (Rigsdagstidenden 1897—98, Tillæg B., Sp. 1359—60), indstillede at afslutte Sagens Behandling med en Paastand om Dvergang til Dagsordenen, ved hvilken Folketinget opfordrede Regeringen til at udarbejde og for Rigsdagen at fremsætte et Lovforslag, om det heromhandlede Emne paa Grundlag af de i det private Forslag indeholdte Grundsætninger, men omfattende alle offentlige Veje saavel som Jærnbaner. Dette Udvalgets Forslag blev vedtaget af Folketinget.

I Henhold til den saaledes til Regeringen stillede Opfordring er foranstaaende Forslag blevet udarbejdet. Man har herved i det hele kunnet slutte sig til de i den forommelte Udvalgsbetænkning fremkomne Udtalelser angaaende Trangen til Lovændringer paa det heromhandlede Omraade. Det maa formentlig erkendes, at den nugældende Lovgivning om Vejmaterialers Afgivelse paa væsentlige Punkter er forældet, og det særlig for saa vidt angaar den Grundsætning, som udtales i Forordningen 13de December 1793 § 16, og fra hvilken der ved de senere paa dette Omraade givne Lovbestemmelser, jfr. foran, kun er gjort saa Undtagelser: at enhver Lovsejer er pligtig at afgive Vejmateriale fra sin Grund saaledes, at der ikke gives ham Erstatning for Materialets Værdi, men kun for den Stude, der paaføres Ejendommen ved dets Borttagelse. Denne Regel skriver sig fra en Tid, da Materialet anjaas for i det væsentlige at være uden Værdi. Men i Nutiden, hvor økonomiske Værdier udnyttes i langt højere Grad end paa hin Tid, virker den uretfærdig, ligesom den maa erkendes at være lidet stemmende med Grundsætningen i Grundlovens § 82.

Derhos indeholde de gældende Lovbestemmelser paa adskillige Punkter indbyrdes forskellige Regler for ensartede Forhold. Dette gælder navnlig det af Udvalget fremhævede Hovedpunkt, at Sognekommunerne med Hensyn til Afgivelse af Vejmateriale til de af dem bestyrede Veje ere stillede anderledes og ringere end Amtskommunerne, for saa vidt de dels overhovedet ikke kunne fordre Materiale afgivet til Anlæg af nye Veje, dels i Reglen ikke kunne fordre Sten afgivne. — I det hele gælder der — som det vil fremgaa af det foranstørte — for-

skellige Regler angaaende Stens Afgivelse som Vejmateriale, efter som de skulle anvendes til Brug ved Landeveje, Biveje eller Jærnbaner. Paa flere Punkter er derhos de for Jærnbaner gældende Regler afvigende fra dem, der gælde for de offentlige Veje o. s. fr.

Endvidere skønnes det at være hensigtsmæssigt at fastsætte Regler for Afgivelse af Materiale til Anlæg og Vedligeholdelse af offentlige Gangstier og i saa Henseende at give de samme Forrifter som for Veje og Jærnbaner.

Endelig findes de nugældende Regler, som paavist, spredte i en Række Lovbestemmelser, hvis Fortolkning ofte kan volde Vanstuelighed. Der maa derfor i det hele siges at være Trang til en Kodifikation paa dette Omraade.

Efter at Ministeriet paa Grundlag af de saaledes anførte Betragtninger havde ladet udarbejde et Udkast til foranstaaende Lovforslag, har man indhentet Erklæringer over dette Udkast fra samtlige Landets Amtsraad, af hvilke langt den største Del ganske har kunnet tiltræde de i Forslaget udtalte Hovedregler. Paa Foranledning af de fremkomne Erklæringer er der foretaget en Del mindre Ændringer og Tilføjelser i det oprindelige Udkast.

Angaaende Forslagets enkelte Bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1.

Det maa formentlig kræves som en Betingelse for, at den paagældende Vejbestyrelse kan kræve Materiale afgivet, at Materialet forefindes i naturligt Leje i eller paa Jorden, saaledes at Afgivelse ikke kan kræves, saa snart der er udøvet en Raadighed fra Ejerens Side over Materialet, der tilkænder, at han selv vil benytte det. Denne Raadighedsudøvelse kan vise sig paa forskellige Maader, og det kan ikke ved nogen almindelig Bestemmelse angives, hvori de paagældende Skridt skulle bestaa for at kunne udelukke Forpligtelsen til Materialets Afgivelse.

Det vil ofte være nødvendigt for vedkommende Kommune, særlig i saadanne Egne, hvor Vejmateriale findes i ringe Mængde, at foretage en Efterøgning af Materiale paa forskellige Ejendomme. Det er derfor fundet rettest at give en udtrykkelig Bestemmelse om, at enhver Ejer eller Bruger af en fast Ejendom er pligtig at taale, at en saadan Efterøgning finder